



SULAMA – IBY EĞİTİMİ - 1

20 – 24 Ekim 2014 / Adana

Değerlendirme Raporu

Proje	GAP-TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli
Hazırlayan	İbrahim Hakkı GÜRBÜZ, GAP TEYKOB Eğitim Uzmanı
Teslim Tarihi	1.11.2014
Faaliyet	2.3 Danışman Temel Eğitimleri
Tanım	<ul style="list-style-type: none">• Eğitimin Amacı• Hedef Grup ve Katılımcı Profili• Eğitimin Kapsamı• Eğitimin Değerlendirilmesi• Görüş ve Öneriler
Ekler	<ul style="list-style-type: none">• 1- Katılımcı Listesi• 2- Eğitim Programı• 3- Anket Formu• 4- Eğitimden Fotoğraflar• 5- Eğitim Bildirisi

EĞİTİMİN AMACI

GAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli Programı (GAP-Yayım Modeli), T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2011-2013 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere, çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 yıl süreyle uygulanacak olan GAP Yayım Modelinin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40'ında 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılabilecek 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 6 GAP ilinde ise İl Koordinatörükleri oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2014 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de "2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler" başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

Bu kapsamda, Ocak 2014 döneminde yapılan bir çalışma sonucunda, Modelin bu bölümüyle ilgili faaliyetlerine yönelik kısa-orta ve uzun vadeli çalışmaları içeren bir "Model Eğitim Stratejisi" geliştirilmiştir. Bu çalışmada, Kişisel Gelişim Teknikleri, Sulama ve İBY, PCM ve Proje Hazırlama eğitimlerinin İl Koordinatörükleri ile model kapsamında çiftçi örgütlerinde

görevlendirilen ve yine çiftçi örgütlerinde hali hazırda görev yapan tarım danışmanlarına orta vadede verilmesi gereken öncelikli eğitim konuları olarak belirlenmiştir.

Spesifik olarak Sulama ve IBY eğitimi GAP kapsamında işletmeye açılan sulama alanlarında tarımsal danışmanlık hizmeti yürüten yayım elemanlarını sulama tesislerinin işletme, bakım ve yönetim konularında eğiterek saha çalışmalarında bu konularda çiftçileri bilgilendirmek suretiyle suyu ve tesisleri sahiplenmelerini sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 22 teknik eleman katılmıştır. Grup; GAP-TEYAP-TEYKOB personeli, serbest çalışan yayım elemanları ile Model kapsamındaki çiftçi örgütlerinde çalışan yayım elemanlarından oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılımı; Şanlıurfa 5, Adıyaman 3, Batman 4, Diyarbakır 5, Mardin 1, Gaziantep 4.

Katılımcıların kurumsal dağılımı;
Çiftçi Örgütü 6, Kamu 7, Serbest 9.

Katılımcıların cinsiyet dağılımı;
Kadın 9, Erkek 13.

Katılımcıların mesleki dağılımı;
Ziraat Mühendisi 21, Tekniker 1.

Toplam 22 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1'de** sunulmaktadır.

EĞİTİMİN KAPSAMI

20 – 24 Ekim 2014 tarihleri arasında GTHB – Adana Zirai Üretim İşletmesi Tarımsal Yayım ve Hizmet İçi Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirilen eğitimde teorik anlatımların yanı sıra, pratik – örnek uygulamalara da yer verilmiştir. Eğitim sabahları teorik, öğleden sonraları uygulamalı olarak yürütülmüştür Toplam 5 gün ve 40 ders saati olarak gerçekleştirilen Eğitim Programı **Ek 2'de** sunulmaktadır.

Eğitimde; Türkiye'nin su ve toprak kaynakları varlığı, Türkiye'de sulama ve sulama işletmeciliği, Sulama Birlikleri Yasası, Sulama tesislerinin işletme ve bakım hizmetlerinin önemi, Sulamaya temel kavramları, Toprağa ilişkin temel kavramlar, Toprak nemi ile ilgili tanımlar, Sulama tesislerinde kullanılan malzemeler, Tesislerin işletilmesi, Tesislerin bakımı konuları yer almıştır.

Eğitim GTHB – Adana Zirai Üretim İşletmesi Tarımsal Yayım ve Hizmet İçi Eğitim Merkezi'nde Eğitim Merkezi konu uzmanları tarafından gerçekleştirilmiştir. Eğitimin tamamlanmasını takiben katılımcılara “Katılım Belgesi” verilmiştir.

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programı sonunda katılımcılara **Ek 4'de** yer alan anket formu dağıtılmış olup, üç kategoride ve çeşitli alt başlıklarda programı değerlendirmeleri istenmiş ve her bir kategoride 1 ila 5 arası puanlama yapmaları talep edilmiştir. (1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Ortalama, 4: İyi, 5: Çok iyi).

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirme neticesinde her bir alt başlık için ortalama puan aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Her bir kategoride genel değerlendirme puanlamalarına bakıldığında, katılımcıların eğitim ortamı ve eğitimin kapsamı ile eğitmenlerin performanslarından yüksek düzeyde bir memnuniyet duydukları görülmektedir.

A. EĞİTİM ORTAMI ve LOJİSTİK DÜZENLEMELER	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim salonu düzeni	4,3
Eğitim Ekipmanları	4,6
Isı, Işık, Ses düzenlemeleri	4,6
Sunumların Okunabilirliği	4,6
İkramlar	3,8
Konaklama	4,2
Ulaşım Organizasyonu (Şanlıurfa'ya geliş-gidiş)	4,3
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)	4,6
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği	4,6
BÖLÜM A DEĞERLENDİRME	4,4

B. EĞİTİMİN KAPSAMI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim Materyali	4,4
Eğitim içeriği	4,4
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi	4,6
Verilen örneklerin içeriği	4,6
Grup çalışmaları	Yapılmamıştır
Saha ziyaret alanları	4,7
BÖLÜM B DEĞERLENDİRME	4,5

C. EĞİTMENLERİN PERFORMANSI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Konusunda uzmanlık ve yetkinlik	4,9
Katılımcılarla iletişim	4,5
Katılımcılara söz hakkı tanıma	4,3
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı	4,6
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar	4,7
BÖLÜM C DEĞERLENDİRME	4,6

EĞİTİMİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	4,5
---------------------------------------	------------

Anket Formunda; yukarıda beirtilen puanlamaların yapıldığı alanlara ek olarak, ilave yorum yapabilecekleri ve daha sonraki eğitimlerde yer almasında fayda gördükleri konu başlıklarını açıklayabilecekleri bölümler bulunmakta olup, katılımcıların bu bölümlerde belirttikleri hususlar özetle aşağıda verilmektedir.

- Eğitimin GAP Bölgesinin önemli konularından birisi olan sulama ve IBY konusunda olması memnuniyet vericidir.
- Eğitim için konunun ve ülkemizin bu konuda uzman kuruluş olan Igenin uzmanı olan GTHB Adana Zirai Üretim İşletmesi Tarımsal Yayım ve Hizmet İçi Eğitim Merkezi ve uzmanlarının tercih edilmesi doğru bir yaklaşımdır.
- Eğitimi veren kurum ve eğitmenler konunun uzmanı kişilerdir.
- Eğitimin teorik ve uygulamalı yapılması, eğitimin ilgisini ve verimini artırmıştır.
- Eğitim yeri ve diğer hizmetler (yatma, yemek, vs.) genelde uygun görülmüştür.
- Katılımcılar GAP - Yayım Modeli kapsamında gelecekte; antepfıstığı, hastalık-zararlılar, sulama-gübreleme konularında eğitimlerin verilmesini talep etmektedirler.
- Model kapsamında yapılacak temel eğitimlere GAP Model il koordinatörleri ve saha uzmanlarının mümkün mertebe katılmasına öncelik verilmesi talep edilmiştir.

GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

GAP Bölgesinde çiftçi örgütlerinde tarımsal danışman olarak görev alacak teknik elemanların ve GAP-Model İl Koordinatörlerinin başta yöre çiftçileri olmak üzere tüm paydaşlar ile Sulama ve IBY konusunda daha etkin iletişim kurmalarına katkı sağlamak amacı ile gerçekleştirilen eğitime katılımcılar yoğun ilgi göstermişlerdir ve eğitim başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Uzun ders saatlerine rağmen hiçbir an dersten kopuşlar yaşanmamıştır.

Katılımcılar değerlendirme anketlerinde ve yapılan karşılıklı görüşmelerde; aldıkları bu eğitimin mesleki hayatlarında önemli performans artışlarına neden olacağını belirtmişlerdir.

GAP Bölgesinin özelliği, eğitimin içeriği ve eğitmenlerin performansı dikkate alındığında aynı eğitimin ilerki zamanlarda yine aynı kurum tarafından tüm bölgedeki tarım danışmanlarına ve su dağıtım teknisyenlerine verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Projenin ileriye yönelik faaliyetlerinde katılımcıların görüş bildirdiği konular değerlendirmeye alınarak, beklentilerin mümkün olan en yüksek düzeyde karşılanmasının temini yönünde çalışmaların yapılması sağlanmalıdır.

KATILIMCI LİSTESİ

SULAMA-İBY EĞİTİMİ								
20-24 Ekim 2014, Adana, A HİEM								
ADI SOYADI	MESLEĞİ				KURUMU			kişi NO / TOPLAM
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	
ADIYAMAN	TOPLAM							3
Sakine ERASLAN	1				1			1
Uğur İMERT	1					1		1
Necmettin DEMİRKOL	1				1			1
BATMAN	TOPLAM							4
Ahmet MENTEŞE	1						1	1
Sebahattin TÜZÜN	1						1	1
Hakim AKBAŞ	1					1		1
Abdurrezak KAVAK	1				1			1
DİYARBAKIR	TOPLAM							5
M. Cemil KIZIL	1					1		1
Gülten ÇAKAR			1			1		1
Cihan TARHAN	1					1		1
Elif SAÇLI	1					1		1
Mehmet YILDIZ	1					1		1
GAZİANTEP	TOPLAM							4
Nermin ÇOŞKUN	1					1		1
Lamiye AKSOY	1					1		1
Ahmet YILMAZ	1						1	1
Derya YILMAZ	1						1	1
MARDİN	TOPLAM							1
Orhan YENEL	1						1	1
ŞANLIURFA	TOPLAM							5
Ethem ÖZDEMİR	1						1	1
Gülbin ÖNCEL	1				1			1
Gülistan ERTÜRK	1				1			1
Esmâ AKYURT	1				1			1
İbrahim ŞAHİN	1						1	1
TOPLAM	21		1		6	9	7	22
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	

EĞİTİM PROGRAMI

Eğitim 20-24 Ekim 2014 tarihleri arasında sabahları teorik, öğleden sonraları uygulamalı olarak yürütülmüştür.

Teorik Olarak İşlenen Konular:

- Türkiye'nin su ve toprak kaynakları varlığı
- Türkiye'de sulama ve sulama işletmeciliği
- Sulama Birlikleri Yasası
- Sulama tesislerinin işletme ve bakım hizmetlerinin önemi
- Sulamaya temel kavramlar
 - ✓ Sulama suyu ihtiyacı
 - ✓ Sulama dozu
 - ✓ Net ve toplam sulama ihtiyacı
 - ✓ Sulama aralığı
 - ✓ Sulama periyodu
 - ✓ İnfiltrasyon hızı
 - ✓ Akış uzunluğu
 - ✓ Modül
 - ✓ Debi
 - ✓ Sulama randımanı
 - ✓ Sistem kapasitesi
- Toprağa ilişkin temel kavramlar
 - ✓ Toprak özgül ağırlığı
 - ✓ Toprak birim hacim ağırlığı
 - ✓ Toprağın porozitesi
 - ✓ Gözenek oranı
 - ✓ Doyma derecesi
- Toprak nemi ile ilgili tanımlar
 - ✓ Doyma noktası
 - ✓ Tüketilmesine izin verilen kullanılabilir su
 - ✓ Tarla kapasitesi
 - ✓ Devamlı solma noktası
 - ✓ Fırın kuru su
 - ✓ Derine sızan su
 - ✓ Kılcal su
 - ✓ Higroskopik su
- Sulama tesislerinde kullanılan malzemeler
- Tesislerin işletilmesi
 - ✓ Sulamaya hazırlık
 - ✓ Genel sulama planlaması
 - ✓ Planlı su dağıtımı
- Tesislerin bakımı
 - ✓ Tesislerin sulamaya hazırlanması
 - ✓ Bakım çalışmaları
 - ✓ Onarım çalışmaları

Uygulama Faaliyetleri:

- Pilsa Plastik Fabrikasının gezilmesi ve fabrikada oluşturulan Wavin Academy'de brifing alınması
- Baler Tarım İşletmesi ve uygulamalarının yerinde incelenmesi
- Sahada örnek yağmurlama ve damla sulamasının katılımcılar tarafından kurulması
- Çukurova Sulama Birliđi ziyareti ve tesislerinin yerinde incelenmesi

GAP ÇİFTÇİ ÖRGÜTLERİ MERKEZLİ ÇOĞULCU YAYIM MODELİ
Eğitim Değerlendirme Formu

Eğitim	<i>Sulama-IBY Eğitimi, 20-24 Ekim 2014, Adana</i>
Ad / Soyad / Meslek	
Unvan / Kurum	
Telefon / e-posta	

EĞİTİM ORTAMININ ve LOJİSTİK DÜZENLEMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim ortamını aşağıda belirtilen başlıklarda değerlendiriniz.

(1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Orta, 4: İyi, 5: Çokiyi)

Eğitim salonunun düzeni		Yorumlar:
Eğitim ekipmanları		
Isı, ışık, ses düzenlemeleri		
Sunumların okunabilirliği		
İkramlar		
Konaklama		
Ulaşım organizasyonu (Ş.Urfa' ya geliş gidiş)		
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)		
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği		

EĞİTİMİN KAPSAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitimin kapsamını aşağıda belirtilen başlıklarda değerlendiriniz.

(1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Orta, 4: İyi, 5: Çokiyi)

Eğitim materyali		Yorumlar:
Eğitimin içeriği		
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi		
Verilen örneklerin içeriği		
Grup çalışmaları		
Saha ziyaret alanları		

EĞİTMENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitmenlerin performansını aşağıda belirtilen başlıklarda değerlendiriniz.

(1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Orta, 4: İyi, 5: Çokiyi)

Konusunda uzmanlık ve yetkinlik		Yorumlar:
Katılımcılarla iletişim		
Katılımcılara söz hakkı tanıma		
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı		
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar		

**Bu kısımda detay açıklama yapmak isterseniz arka sayfayı kullanabilirsiniz.*

Daha sonraki eğitimlerde yer almasında fayda gördüğünüz konu başlıklarını ve kısaca nedenini belirtiniz

-

Diğer Görüş ve Öneriler:

.....

Teşekkürler....

EĞİTİMDEN FOTOGRAFLAR



EĞİTİM BİLDİRİSİ

GAP TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli kapsamında Sulama Tesislerinin İşletme ve Bakımı konulu teknik eleman eğitimi gerçekleştirilmektedir.

GAP kapsamında işletmeye açılan sulama alanlarında tarımsal danışmanlık hizmeti yürüten teknik elemanları sulama tesislerinin işletme, bakım ve yönetim konularında eğiterek faaliyetlerinde bu konularda çiftçileri bilgilendirmek/bilinçlendirmek suretiyle suyu ve tesisleri sahiplenmelerini sağlamak amacıyla bir eğitim düzenlenmiştir.

20-24 Ekim 2014 tarihinde Adana Zirai Üretim İşletmesi Tarımsal Yayım ve Hizmet İçi Eğitim Merkezi'nde teorik ve uygulamalı olarak yürütülen eğitime, GAP kapsamında sulamaya açılan alanlarda çalışan 22 teknik eleman katılmıştır.